

Redactor: MIRELLA ACSENTE

Tehnoredactare computerizată: CORINA HUȚAN

Gene Wolfe, *THE BOOK OF THE NEW SUN*.

VOL. 4: *THE CITADEL OF THE AUTARCH*

Copyright © 1982 by Gene Wolfe

All rights reserved.

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate
Editurii LEDA, imprint al GRUPULUI EDITORIAL CORINT

ISBN: 978-973-102-362-5

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

WOLFE, GENE

Citadela Autocratului / Gene Wolfe;

trad.: Irina Horea. - București: Leda, 2011

ISBN 978-973-102-362-5

I. Horea, Irina (trad.)

821.111.31=135.1

I

Soldatul mort

N-am văzut niciodată un război, nici n-am vorbit vreodată îndelung cu cineva care să fi văzut vreunul, dar eram tânăr și știam câte ceva despre violență, încât îmi ziceam că războiul nu va fi altceva decât o nouă experiență pentru mine, așa cum și alte lucruri — bunăoară, poziția de autoritate în Thrax, ori evadarea din Casa Absolută — fuseseră experiențe noi.

Războiul nu e o experiență nouă; e o lume nouă. Cei care sălășluiesc în ea se deosebesc de ființele omenești mai mult decât se deosebesc Famulimus și prietenii ei. Legile lumii acesteia sunt noi, până și geografia ei e nouă, pentru că e o geografie în care dealuri și văioage oarecare capătă aceeași importanță ca orașele. Așa cum Urth, atât de familiar nouă, cuprinde monstruoziități precum Erebus, Abaia și Arioeh, la fel lumea războiului este străbătută de monștri numiți bății, ale căror celule sunt indivizii, dar care au o viață și o

inteligentă ale lor proprii, și de care te apropii printr-un cortegiu tot mai dens de semne prevestitoare.

Într-o noapte, m-am trezit cu mult înaintea zorilor. Totul părea nemișcat, dar mă temeam că vreun vrăjmaș se afla în apropiere iar mintea mea tresărise simțindu-i amenințarea. M-am ridicat și m-am uitat în jur. Dealurile erau înghițite de întuneric. Eu mă afluam într-o adâncitură de iarbă lungă pe care o călcasem în picioare să-mi pregătesc culcușul. Greierii cântau.

Ceva mi-a atras privirea departe spre miazănoapte: o scăpărare de violet, mi-am zis, chiar la orizont. M-am uitat îndelung la punctul de unde părea să fi țâșnit. Tocmai când mă convinsesem că ceea ce crezusem a vedea nu era decât o nălucire, poate un efect întârziat al drogului ce mi se dăduse în casa hatmanului, o flamă fucsină a izbucnit ceva mai la stânga față de punctul la care priveam eu.

Am stat așa mai bine de-un rond, răsplătit din când în când cu misterele astea luminoase. Într-un târziu, după ce m-am încredințat că erau undeva foarte departe și nu se apropiau, și nici nu păreau să se îndesească, petrecându-se cam o dată la cinci sute de bătaii ale inimii, m-am întins la loc. Și pentru că eram cum nu se poate mai treaz, mi-am dat seama că pământul se cutremură, foarte ușor, sub mine.

Când m-am trezit din nou dimineața, tremurul încetase. În timp ce mergeam, am privit atent orizontul, dar n-am văzut nimic neliniștitor.

Nu mai mâncasem de două zile, foamea îmi trecuse, dar îmi dădeam seama că puterile nu-mi erau cele obișnuite. De două ori în acea zi am ajuns la niște căscioare pe jumătate ruinate, și în fiecare am intrat să caut ceva de mâncare. Dacă rămăsese ceva, fusese de mult luat; până și șobolanii dispăruseră. A doua casă avea o fântână, dar o mortăciune fusese azvârlită în ea cine știe când, și oricum nu aveam cum să ajung la apa aia puturoasă. Mi-am văzut de drum, dorindu-mi să găsesc ceva de băut, dar și un toiag ceva mai bun decât vreascurile putrezite în care mă sprijineam. Pe vremea când mă folosisem de *Terminus Est* ca de un toiag, în munți, descoperisem că mergeam mult mai ușor.

Pe la prânz, am dat de o potecă și am urmat-o. Nu după mult, am auzit zgomot de copite. M-am ascuns într-un loc de unde vedeam poteca; o clipă mai târziu, un călăreț s-a ivit pe culmea dealului din apropiere și apoi a trecut ca fulgerul pe lângă mine. Din cât am apucat să văd, purta o armură oarecum asemănătoare cu aceea a comandanților trupelor de dimarhi ai lui Abdiesus, dar capa lui bătută de vânt era verde, nu roșie, iar coiful părea să aibă un vizor ca un cozoroc de chipiu. Oricine ar fi fost, călărea magnific: gura destrierului era plină de spumă, iar crupele-i asudate, dar gonea ca și când semnalul de începere a cursei abia fusese dat cu o clipă în urmă.

Dacă-l întâlneam pe călărețul ăsta pe potecă, or mai fi fost și alții. Nu s-a mai ivit însă nici unul. O vreme lungă am mers în liniște, auzind chemarea păsărilor și văzând multe urme de sălbăticiuni. Apoi (spre nețărnamurita mea încântare),

poteca a traversat un pârâiaș. Am mers în susul lui vreo doisprezece pași, până la o adâncitură în albie, unde apa, mai liniștită, curgea peste un pat de pietriș alb. Niște boișteni s-au ferit din calea cizmelor mele — semn de apă bună care unde pui că încă păstra răceala piscurilor muntoase și o dulceață pe care numai amintirea zăpezii i-o putea da. Am băut și-am băut, și-am tot băut, până n-am mai putut, apoi m-am dezbrăcat și m-am scăldat, cu toate că apa era ca gheața. După ce-am isprăvit cu îmbăiatul și m-am îmbrăcat, m-am întors la locul unde poteca traversa albia și am văzut două urme de labe pe malul celălalt, foarte aproape una de alta, însemnând că acolo se ghemuise animalul ca să se adape. Se suprapuneau pe urmele lăsate de copitele armăsarului de mai înainte, și fiecare era mare cât o farfurie, dar pernițele moi ale degetelor nu arătau că s-ar fi continuat cu gheare. Bătrânul Midan, care fusese vânătorul unchiului meu pe vremea când eram copilă Thecla, îmi spusese că smilodonii beau numai după ce s-au ghiftuit, iar ghiftuiți și îndestulați cu apă nu mai sunt primejdioși, decât dacă sunt atacați. Mi-am văzut de drum.

Poteca șerpuia printr-o vale împădurită, apoi urca într-o șa dintre dealuri. Când aproape am ajuns în vârful șei, am observat un copac al cărui trunchi avea două palme în diametru și fusese rupt în două (așa părea) cam la înălțimea ochilor mei. Capetele celor două bucăți de trunchi — al celei încă în picioare și al celei căzute — erau numai așchii, nidecum netede ca atunci când le tai cu toporul. Am mers eu mai departe, cale de vreo două-trei leghe, și am văzut câteva zeci de asemenea copaci frânți. Judecând după crengile

despuiate de frunze și, uneori, după lipsa scoarței pe trunchiurile căzute, ca și după mlădițele răsărite din cioturile rămase în picioare, prăpădul se petrecuse cel puțin cu un an în urmă, dacă nu și mai demult.

În sfârșit, poteca a ajuns la un drum adevărat, ca acelea despre care auzisem vorbindu-se de atâtea ori, numai că până acum n-apucasem să merg decât pe drumuri ca vai de lume. Acesta semăna în mare măsură cu vechiul drum blocat de ulani atunci când, părăsind Nessus, fusesem despărțit de Doctorul Talos, Baldanders, Jolenta și Dorcas, dar nu mă așteptam să văd atârând deasupra lui un asemenea nor de colb. Nici un fir de iarbă nu creștea pe el, cu toate că era mai lat decât cele mai multe străzi din orașe.

N-aveam de ales decât să-l urmez; de-o parte și de alta a drumului copacii creșteau deși, iar între ei și mai des era hățişul. La început, am fost stăpânit de teamă, amintindu-mi de lăncile aprinse ale ulanilor; dar îmi venea să cred că aici nu se mai ținea seamă de legea ce interzicea folosirea drumurilor, altfel nu ar fi arătat atât de umblat; și când, la scurtă vreme, am auzit voci și zgomot de nenumărate picioare care mărșăluiau pe el, n-am făcut decât un pas ori doi până între copaci și de acolo am privit cum trecea coloana.

Întâi s-a ivit un ofițer, călărind pe un minunat cal negru ai cărui dinți fuseseră lăsați să crească lungi și erau bătuți cu turcoaze pentru a se potrivi cu harnașamentul și cu plăselele de la estocul călărețului. Pedestrii care-l urmau pe ofițer erau antepilani din infanteria grea, lați în umeri, cu talie ca trasă prin inel, chipuri inexpressive, arse de soare. Duceau cu ei

korseke cu trei vârfuri, demilune și voulege cu capete grele. Acest amestec de armament și anumite nepotriviri între însemnele și echipamentul pe care le purtau m-au făcut să cred că mora lor era compusă din rămășițe ale unor formații anterioare. Dacă așa stătea treaba, luptele la care fuseseră martori îi lăsaseră indiferenți. Înaintau cu pas energic, vreo patru mii dacă nu și mai bine, fără urmă de tulburare, reținere sau sfârșeală, nepăsători la ținuta lor, dar nu neîngrijiiți, și păreau să țină pasul fără efort, ca niște mașinării.

Urmau care trase de trilofodoni care gemeau și trâmbițau. M-am tras mai aproape de drum la apropierea lor, pentru că poverile pe care le duceau, cel puțin o parte dintre ele, erau fără doar și poate hrană; dar printre care mergeau oameni călare, iar unul dintre aceștia a strigat la mine, întrebându-mă de ce unitate țin, apoi ordonându-mi să mă apropii. Eu însă am fugit, și cu toate că eram aproape sigur că nu putea să călărească printre copaci și nu și-ar fi abandonat destrierul ca să mă urmărească pe jos, am fugit până n-am mai putut respira.

Când m-am oprit în sfârșit, ajunseseam într-un crâng tăcut, unde lumina verzuie a soarelui se furișă printre frunzele copacilor înalți și subțiri. Pământul era acoperit de un mușchi atât de des, încât aveam impresia că pășesc pe covorul gros al tainicei galerii de tablouri unde-l întâlnisem pe stăpânul Casei Absolute. O vreme, am stat sprijinit cu spatele de un trunchi din acelea subțiri, ascultând. Nu se auzea nici un sunet, în afară de răsuflarea mea găfăită și de urletul de brizant al sângelui în urechile mele.

Încet-încet, mi-am dat seama de un al treilea sunet: bâzâitul slab al unei muște. Mi-am șters sudoarea ce-mi curgea pe față cu marginea mantiei de torționar, care, din păcate, ajunsese numai fâșii, se decolorase; și dintr-odată mi-am amintit că era aceeași pe care Maestrul Gurloes mi-o pusese pe umeri când devenisem calfă și aproape sigur aveam să mor în ea. Ca roua de rece simțeam sudoarea care o umezise, iar văzduhul era greu de mirosul de pământ jilav.

Bâzâitul muștei a încetat, ca să înceapă din nou, parcă mai sâcâitor, sau doar mi se părea mie astfel pentru că îmi recăpătasem suflul. Distrat, am căutat-o din priviri și am zărit-o repezindu-se printr-o săgeată de soare, la câțiva pași distanță, apoi așezându-se pe ceva mare ce ieșea dindărătul unuia dintre copacii înghesuiți unii în alții.

O cizmă.

N-aveam nici o armă la mine. De regulă, n-aș fi avut de ce mă teme să înfrunt un singur om cu mâinile goale, mai ales într-un asemenea loc unde mi-ar fi fost cu neputință să mănuiesc o spadă; dar știam că puterile îmi slăbiseră mult, și iată că descopeream că flămânzirea distruge și curajul într-o oarecare măsură — sau poate doar mistuie o parte din el, lăsând mai puțin pentru alte nevoi.

Cum-necum, am pășit precaut, dând ușor ocol și fără nici un zgomot, până când l-am văzut. Zăcea răstignit, cu un picior îndoit sub el, celălalt întins. Un iatagan căzuse lângă mâna lui dreaptă, cureaua lui de piele îi rămăsese prinsă de încheietură. Coiful simplu de oțel îi căzuse de pe cap și se rostogolise mai încolo. Musca s-a târât pe cizmă, până a

ajuns la carnea dezvelită, chiar sub genunchi, apoi și-a luat zborul, cu un sunet ca de ferăstrău minuscul.

Știam, bineînțeles, că omul era mort, și chiar dacă m-am simțit ușurat, a năvălit din nou peste mine senzația de izolare, cu toate că nu-mi dădusem seama că mă părăsise. Apucând mortul de-un umăr, l-am întors. Trupul încă nu i se umflase, dar miasma morții era deja acolo, chiar dacă abia simțită. Chipul i se înmuiase, ca o mască de ceară pusă în dreptul unui foc; nu aveam cum să-i mai deslușesc expresia când murise. Un bărbat tânăr și blond, asta fusese — cu un chip frumos, pătrășos. M-am uitat să văd dacă-i rănit, n-am găsit nici o rană.

Curelele raniței erau atât de strânse, încât n-am putut să i-o scot și nici să lărgesc legăturile. În cele din urmă, am scos pumnalul ce-l avea la brâu și le-am tăiat, apoi l-am înfipt într-un copac. O pătură, o bucată de hârtie, o tigaie înnegrită de foc, având un mâner cu balama, două perechi de șosete aspre (bine-venite) și, mai grozav decât orice, o ceapă, o jumătate de pâine neagră învelită într-o cârpă curată, cinci felii de carne uscată, precum și o bucată de brânză înfășurată în altă cârpă.

Am mâncat mai întâi pâinea și brânza, forțându-mă, atunci când am văzut că nu pot să mănânc încet, să mă ridic după fiecare a treia îmbucătură și să mă preumblu în sus și-n jos. Pâinea îmi venea în ajutor, pentru că eram nevoit s-o mestec îndelung; avea întocmai același gust ca pâinea tare pe care o dădeam noi pe vremuri clienților din Turnul Matachin și pe care o furasem o dată sau de două ori, mai

degrabă din răutate decât de foame. Brânza era tare, cu miros puternic și sărată la gust, dar foarte bună; nu credeam să fi mâncat o asemenea brânză înainte, cu siguranță n-am mai mâncat de atunci. Parcă mâncam viața însăși. M-a însetat și astfel am descoperit cum poate ceapa să potolească setea, ațâțând glandele salivare.

Când în sfârșit am ajuns la carne, sărată și ea peste poate, eram îndeajuns de sătul ca să stau în cumpănă dacă s-o păstrez ori nu pentru noaptea ce urma, hotărând până la urmă să mănânc o bucată și să le păstrez pe celelalte patru.

Văzduhul fusese liniștit încă din zori, acum însă o adiere ușoară începea să-l tulbure, răcorindu-mi obraji, trezind din somn frunzele; a șterpelit și hârtia pe care o scosesem din ranița soldatului mort și a trimis-o foșnind peste mușchi, până la un trunchi de care a lipit-o. Încă mestecând și înghițind, m-am dus după ea și am luat-o. Era o scrisoare — una pe care soldatul nu apucase s-o trimită, mi-am zis, ori nici măcar s-o încheie. Scrisul îi era înclinat și ascuțit, mai mic decât mi-aș fi imaginat, dacă nu cumva micimea asta venea din faptul că dorise să înghesuie cât mai multe cuvinte pe bucata aia mică de hârtie, singura, din câte-mi dădeam seama, pe care o mai avusese.

Ah, iubita mea, ne aflăm la o sută de leghe spre miazănoapte de locul de unde ți-am scris ultima oară, și aici am ajuns după marșuri istovitoare. Avem ce mânca, ziua e cald, noaptea e uneori frig. Makar, despre care ți-am povestit, s-a îmbolnăvit și i s-a permis să